Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

№ 112 (4748)
СУББОТО
ИЮНИИН
9
1945 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэ

Манай эндэхи модошод бүхэли үбэлдөө оролдожо, барилгын шухала модонуудые бэлдэhэн байна. Тэрэ модо материалнуудые арадай ажахын барилганууд хүртэр хурданаар ба хоролтогүйгөөр урадхуулан хүргэхэ гээшэ модо бэлэдхэлшэдэй мүнөөдэрэй маша харюусалгатай уялгань мүн.

Модо урадхуулгын түсэб заатагүй дүүргэгдэхэ ёhотой

Дайн сэрэг советскэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй бүримүhэн илалтаар дүүрэжэ, амгалан тайбан хүгжэлтын саг эхилбэ. Ажаүйлэдбэриин шэнэ предприятинууд, hургуули болон театрнууд, хүүгэдэй ясли болон ажалшан арадай ажаhууха гэр байранууд урда урдынхиhаан улам ехэ модо материал хэрэглэхэнь. Тиимэhээ модобэлэдхэхэ, нэн түрүүндэ мүнөө сагта модо урадхуулха хэрэг угаа ехэ ажахын ба политическэ удхашанартай кампани болоно.

Немецко-фашистска булимтарагшадаар саг зуура эзэмдэгдэhэн аад, мүнөө бүримүhэн сүлөөлэгдэhэн область ба районуудаар hэргээн бодхоолгын хүдэлмэри хурданаар хэгдэжэ, ехэхэн хэмжээнэй модо шулуу хэрэглэжэ байна.

Манай республика болбол барилгын модоор гансахан өөhэдынгөө эрилтые хангаха тэды бэшэ, мүн баhа бусад область болон районуудта бардамаар туhалха бүхы аргаболомжотой гээшэ.

Арадай ажахые улам саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ барилгын модон ехэхэн удхашанартай байhаниiень хэншье мэдэнэ. Тиибэ лабашье, зарим аймагуудай партийна ба советскэ органууд, илангаяа „Бурмонголлес" трестын системын эмхи зургаанууд, тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэд энэ шухалын шухала хүдэлмэриие тон хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байна. hаяхан ВКП(б)-гэй Обкомой бюро болбол модо урадхуулга тухай асуудал зүбшэн хэлсээд, тус хүдэлмэриин ябаса хангалтагүй гэжэ тоолоhон байгаа. Энэ тобшолол арсахын аргагүй зүбтэй байна. Юундэб гэхэдэ, байгша оной июниин 5-ай мэдээгээр модо урадхуулгын түсэб арайхан гэжэ 84,3 процент дүүргэгдэбэшье hаа, зарим леспромхозууд тус хүдэлмэриие тиимэ гэшэгүй аалиханаар дүүргэжэ байха юм.

Үдэ гол дээрэ модо урадхуулга тон хангалтагүй. Хүдэлмэришэдэй хүсые зүбөөр эмхидхэжэ шадаагүй дээрэhээн урадхуулха модоёо арайхан гэжэ 50 километр ябуулаад байна. Мүн олонхи пикет болон участогуудта мүнөө хүртэр модо урадхуулха талаар мэргэжэлтэй хүнүүд эльгээгдээгүй байhаар.

Гэхэ зуура олонхи аймагуудай партийна ба советскэ организацинууд модо урадхуулгада эльгээгдэхэ ёhотой хүдэлмэришэниие саг болзор соонь эльгээдэггүй байхань саашадаа тэсэмээр бэшэ. Үдэ гол дээрэ модо урадхуулгада хабаадалсаха ёhотой байhан хүдэлмэришэнэй тоо hүүлэй мэдээгээр миил 45 процент болобо. Жэшээнь, Мухаршэбэрэй аймаг модо урадхуулгада 180 гаран хүниие эльгээхэ байhан аад, мүнөө арайхан гэжэ 77 хүниие эльгээбэ. Тэрэшэлэн Бичурын, Хэжэнгын, Тарбагатайн, Яруунын аймагуудэльгээхэ ёhотой хүнүүдэйнгээ 40—50 процентые эльгээгээд, hанаа амархан hуужа байнад.

Үдэнгэ гол дээрэ хүдэлмэрилхэ ёhотой хүнүүдэй миил 41 процентнь ерээ. Ториин аймаг—50 процент, Зэдын аймаг—30 процент, Сэлэнгэ—20 процент эльгээбэ. Модо урадхуулгын участогууд дээрэ эльгээгдэhэн леспромхозуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, ВКП(б)-гэй айкомой болон аймгүйсэдкомой түлөөлэгшэд, мүн десятнигууд модошодой дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри тон hулаар ябуулна. Модо урадхуулагшадай дунда социалистическэ мүрысөөн үшөө үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээгүй зандаа. Зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала хүдэлмэри хэжэ шадахагүй багашуулые гү, али үндэр наhатай болоhон үбгэдые эльгээдэг зантай байха юм.

Стахановецуудай түрүү дүй дүршэлнүүдые бүгэдэниитын хүдэлөөн болгохо талаар горьтой юумэ хэгдэнэгүй. Тиин, түрүү дүршэлнүүд яhала олон бии. Байкальска Леспромхозой коллектив модо урадхаха түсэбөө нэгэшье гээлтэгүйгөөр 100 процент болзорhоон 18 үдэр урид дүүргэжэ шадаhан байгаа. Эндэ ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйладаг, баян дүй дүршэлтэй стахановецууд олон байна. Теэд, эдэнэрэй дүршэлые „Бурмонголлес" трестын хүтэлбэрилэгшэд бусад Леспромхозуудай участогууд дээрэ тараажа, бүгэдын шадабари мүнөөшье хүртэр болгоогүй.

Модо урадхуулга дээрэ хүдэлмэрилдэг эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай дунда партийно-политическэ ба ниитэ-ойлгууламжын хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана. ВКП(б)-гэй зарим айкомууд, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таhагуудай хүдэлмэрилэгшэд модо урадхуулгын участогууд дээрэ, пикедүүд дээрэ тон үсөөн ябадагшье мүртөө, hонирхолтой лекци гү, али элидхэл хэдэггүй байна. Мүн ханын газетэ, дайшалхы хуудаhанууд олонхи участогууд дээрэ гаргагдадаггүй байhан зандаа. Модо урадхуулгын эхилhэнhээ хойшо нэгэшье кино, нэгэшье концерт табигдаагүй байха юм.

ВКП(б)-гэй Обкомой бюро болбол „Бурмонголлес" трестын хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Афанасенко ба Сабуров гэгшэдтэ модо урадхуулгын хүдэлмэриие ойрын сагта дүүргэхэ тушаа тодорхой заабаринуудые үгэhэн байгаа. Тэрэ гэhээр хахад hара үлүүтэй саг үнгэржэ байна. Гэбэшье, тус тогтоолой ехэнхи хубинь үшөөл дүүргэгдээгүй, модо урадхуулга гээгдэжэ байhаар.

Иимэ гээгдэлые саашадань тэсэжэ болохогүй. Республикын модоной ажаүйлэдбэриин хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд аймаг ба районуудай партийна ба советскэ органуудай халуун туhаламжатайгаар модо урадхуулга дээрэ хүдэлмэрилдэг колхознигуудай, бусад бүхы хүнүүдэй ажал хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэжэ, социалистическэ мүрысөөнэй долгиие үшөө үргэдхэжэ, энэ дары эрид хубилалта хэжэ, ойрын үдэртэ модо урадхуулха гүрэнэй түсэбые сүм дүүргэхэ арюун уялгатай. Иигэжэ парти ба правительство тэдэнhээ эрилтэ хэнэ.

Модо урадхуулагшадай хүдэлмэриие харанхыhаа харанхы хүртэр эмхидхэхэ, энэ эршэтэ ажал соо шалгарhан хүнүүдые бүхы республика соо суурхуулха ёhотойбди. Зарим участок болон пикедүүдээр орхигдошоhон гү, али гээгдэшэhэн модонуудые гол партиhаань гээгдүүлэнгүй монсогоршье модо гээлтэ хоролтодо оруулангүйгөөр урадхуулха гээшэ гол мүрэнүүд дээрэхи модошо бүхэнэй арюун нангин уялга мүн. Модо урадхуулгын түсэб заатагүй дүүргэгдэхэ ёhотой.

Социалистическэ туhаламжа

Бичурын колхозууд июниин 1-hээ 7 хүртэр тарилгын хүдэлмэри дүүргэхын зорилгоор, ударна 7 хоног соносхоhон байгаа. Эдэ үдэрнүүд соо түрүү колхозууд темпээ ниилээдгүй хурдадхажа, яровой культурануудай тарилгые амжалтатайгаар дүүргэбэ. Мүнөө эдэ колхозууд гээгдэгшэдтэ социалистическэ туhаламжа хүргэжэ байна. «Большевик» колхоз хүршэ колхоздоо туhаламжа болгон 10 плуг эльгээгээ. Бодонгуудай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз «Борец Октября» колхоздо 24 плуг эльгээhэн байна. Эдэнэр үсөөхэн хоног соо 70 гектар хахалаа.

Молотовой, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозууд түсэбhөө гадуур тарилга хэжэ байна. Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз 50 гектар гречиха, Молотовой нэрэмжэтэ колхоз 40 га шениисэ түсэбhөө гадуур тариба. Эдэ колхозууд ударна 7 хоног соо хартаабхаа тарижа дүүргэhэн байна.

hаяын үдэрнүүдтэ Бодонгуудай сомоной, Ленинэй, Кировэй, Чапаевай, Крупскаятай нэрэмжэтэ колхозууд тарилгаа дүүргэхэнь.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

СССР-эй Верховно Соведэй зарлал тухай

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведэй XII сессиие байгша оной июниин 22-то Москва городто болохоор зарлаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1945 оной июниин 7.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

„1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ шэн габьяата ажал хэhэнэй түлөө" гэhэн медаль бии болгохо тухай

1. Германиие дараhан илалтые тэмдэглэхын тулада, «1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ шэн габьяата ажал хэhэнэй түлөө» гэhэн медаль бии болгохо.

2. «1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ шэн габьяата ажал хэhэнэй түлөө» медаляар хэниие шагнаха юм гэхэдэ:

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ шэн габьяата ба зоригтой hайнаар ажаллажа Германиие дараhан Советскэ Союзай илалтые хангаhан.

а) ажаүйлэдбэриин ба транспортын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадые;

б) колхознигууд болон хүдөө ажалай специалистнуудые;

в) наука, техникэ, искусство болон литературын хүдэлмэрилэгшэдые;

г) советскэ, партийна, профсоюзна ба бусад олониитын организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдые.

3. «1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ шэн габьяата ажал хэhэнэй түлөө» гэhэн медаль тухай дүрим заабариие баталха.

4. «1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ шэн габьяата ажал хэhэнэй түлөө» медалиин дүрсэ хэлбэриие баталха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1945 оной июниин 6.

„1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ шэн габьяата ажал хэhэнэй түлөө" гэhэн медаль тухай

дүрим заабари

1. «1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ шэн габьяата ажал хэhэнэй түлөө» гэжэ медаляар шагнагдаха зууршалгые предприятинуудай, албан газарнуудай, партийна, советскэ, профсоюзна болон бусад олониитын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй үгэhэн документнүүдэй үндэhэ hуури дээрэhээ ажалшадай депутадуудай городской болон районой гүйсэдхэхэ комитедүүд хэхэ болоно.

2. «1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ шэн габьяата ажал хэhэнэй түлөө» гэжэ медаляар шагнагдахаар табигдагшадай список иимэ гуримтайгаар хаража үзэхэ ба баталха юм гэхэдэ:

Ажаүйлэдбэриин предприятинууд, транспортын, совхозуудай хүдэлмэришэдэй талаар—али зохихо союзна арадай комиссарнар ба республиканска арадай комиссариадууд;

Колхозуудай, кэоперациин ажалшадай болон партийна, советскэ, профсоюзна болон бусад олониитын организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй талаар—Союзна (областьнууд боложо таhараагүй газарта), автономно республикануудай Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэнэр, ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй областной болон хизаарай Гүйсэдхэхэ Комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр;

Наука, техникэ, искусство болон литературын хүдэлмэрилэгшэдэй талаар—СССР-эй СНК-гэй дэргэдэхи али зохихо комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр болон союзна болон автономно республикануудай СНК-гэй дэргэдэхи Управленинүүдэй начальнигууд ба советскэ уранзохёолшодэй Союзай президиумэй түрүүлэгшэ хаража үзэхэ ба баталха байна.

3. «1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ шэн габьяата ажал хэhэнэй түлөө» гэжэ медалиие СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй нэрээр ажалшадай депутадуудай областной, районно болон городской соведүүдэй исполкомууд шагнагдагшадай hуужа байhан газартань барюулха зэргэтэй.

4. «1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ шэн габьяата ажал хэhэнэй түлөө» гэжэ медалиие үбсүүнэйнгээ зүүн талада зүүхэ юм, зүгөөр, орденууд ба бусад медальнуудай бии байгаа хадань «1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнда Германиие дараhан илалтын түлөө» гэжэ медалиин удаа тээ зүүгдэхэ ушартай.

„1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ хэhэн шэн габьяата ажалай түлөө" гэжэ медалиин

дүрсэ хэлбэри

Медаль хадаа түхэреэн аад, зэд дээр бүтээгдэхэ юм. Медалиин нюур талададань Советскэ Союзай Маршалай хубсаhатай нүхэр И. В. Сталинай сээжэ бэеhээ дээшэнхи дүрсэ харуулагдаха байна.

Медалиин захаарнь тойроод: дээдэ талададань—«Манай хэрэг үнэн», доодо талададань—«Бидэнэр илаабди» гэжэ бэшэгдэхэ.

Медалиин ара талададань иигэжэ бэшээтэй байха гэбэл: захыень тойроод—«Шэн габьяата ажалай түлөө», тэр дундань «1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ», дээдэ талададань хадуур балта болон доодо талададань табан хушуутай бишиихан одон байха болоно.

Медаль дээрэхи дүрсэ зурагууд ба бэшэгүүдынь тобойжо гаранги байха.

Тус медаль хайша-хайшаа 32 миллиметр хэмжээтэй байха.

Медаль болбол улаан торгон муарова лентээр ооhорлогдоhон табан булантай колодкотой hэпжэ ба гарьхаhаан үлгэгдэхэ болоно, тиигэдэ лентын тэг дундуур 7 миллиметр үргэнтэй ногоон hудал, мүн лентын улаан hудалынь үйтахан шара хярхагтай байха юм.

ХОЕРДОХИ БЕЛОРУССКА ФРОНТ. Генерал-лейтенант Осликовскиин соединениин морито гвардеецууд Эльба дээрэ американска 13-дахи абган сэрэгүүдэй танкова корпусай сэрэгшэдээр уулзаhан юм.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: американска солдат ехэ баяртайгаар казагай кубанска малгай үмдэжэ үзэнэ, морито гвардеецууд зэбсэгээрэе хани болохо американска нүхэдөөрөө касканууды hонирхон үмдэжэ байнад.
Е. Копытын фото.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Армиин генерал Дуайт Д. Эйзенхауэр ба фельдмаршал сэр Бернард Л. Монтгомери гэгшэдые „Илалта" гэhэн орденоор шагнаха тухай

Гитлеровскэ Германиие Нэгэдэмэл Нацануудай илаха ябадалые түйлахадань үргэн ехэ хэмжээнэй дайшалхы операцинуудые гайхамшагта ехэ амжалтануудтайгаар бэелүүлhэнэйнь түлөө

ИЛАЛТА ГЭhЭН ОРДЕНООР

Армиин генерал Дуайт **Д. Эйзенхауэрые**

Фельдмаршал сэр Бернард Лоу **Монтгомериие** шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва. Кремль. 1945 оной июниин 5.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Генерал Делатр де Тассиньи гэгшые Суворовой 1-дэхи зэргын орденоор шагнаха тухай

Нэгэдэмэл Нацануудай ниитын дайсан болохо гитлеровскэ Германида эсэргүү Французска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дайшалхы операцинуудые амжалтатайгаар үнгэргэhэнэйнь түлөө

СУВОРОВОЙ 1-ДЭХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

Генерал Делатр де **Тассиньи** гэгшые шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва. Кремль. 1945 оной июниин 5.

РСФСР-эй Верховно Соведэй 1-дэхи зарлалгын 6-дахи сесси

РСФСР-эй Верховно Соведэй 1-дэхи зарлалгын 6-дахи сессиин 1945 оной июниин 7-ой заседани тухай

ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

Июниин 7-до, үдэрэй 11 часта, Кремльдэ, Ехэ кремлевскэ ордондо, РСФСР-эй Верховно Соведэй VI-дахи сессиин дүрбэдэхи заседани болобо.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо депутат **Тынчеров А. Х.** гэгшэ түрүүлэгшээр hууна.

Зүблэхэ зүйлынь—1945 оной РСФСР-эй гүрэнэй бюджет тухай болон 1943 ба 1944 онуудай РСФСР-эй гүрэнэй бюджедэй хэр зэргэ дүүргэлтэ болгэгдоhон тухай элидхэлые зүбшэн хэлсэhэн байна.

Тэндэ үгэ хэлэгшэдые нэрлэбэл: РСФСР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр **Косыгин А. Н.**, депутат **Гришин И. Т.** (Рязанска областиин, Кораблинска округ), РСФСР-эй СНК-гэй дэргэдэхи гэгээрэл болбосоролой эмхи зургаануудай хэрэгүүдые эрхилхэ Комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр **Зуев Т. М.**, ажалшадай депутадуудай Тамбовскэ областной Соведэй исполкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Кузьнецов И. П.**, РСФСР-эй Гэгээрэлэй Арадай Комиссар нүхэр **Потемкин В. П.**, ажалшадай депутадуудай Саратовска областной Соведэй исполкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Кузмин П. С.**, депутат Зимин **К. А.** (Ленинград городой Смоленскэ округ), РСФСР-эй СНК-гэй дэргэдэхи олзоборилгын кооперацинуудай Управлениин начальник нүхэр **Кравчук П. Ф.**, депутат **Бумагин Г. Х.**, (Ленинградска областиин, Кингисепскэ округ), гэгшэд болоно.

РСФСР-эй Верховно Соведэй VI-дахи сессиин дүрбэдэхи заседани энээгээр дүүрэбэ.

США-гэй президентын нюурай түлөөлэгшэ господин Г. Гопкинс Москваhаа мордобо

США-гэй Президентын нюурай Түлөөлэгшэ господин Г. Гопкинс hамгантайгаа июниин 7-до Москваhаа мордобо.

Центральна аэродром дээрэ господин Г. Гопкинсые үдэшэгшэдые нэрлэбэл: СССР-эй Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай орлогшо М. М. Литвинов, СССР-эй НКИД-эй протокольно таhагые даагша Ф. Ф. Молочков, СССР-эй НКИД-эй США-тэй таhагые даагшын туhалагша В. И. Базыкин. мүн тэрэшэлэн Москвада байгаа США-гэй посольствын гэшүүд посол господин А. Гарриман түрүүтэй. Великобританиин посол А. Керр, Хитад республикын посол господин Фу Винчан ба бусад болоно.

Мүн энээнтэй хамта, США-гэй гүрэнэй секретариин туhалагша господин Ч. Болен гэгшэ Москваhаа мордоhон байна.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые „Эхын Алдар" гэжэ орден ба „Эхын медаль" гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-ай Указай үндэhөөр СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэhөө шагнаха гэбэл:

Юhэн хүүгэдые түрэhэн ба хүмүүжүүлhэн эхэнүүдые

«ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ НЭГЭДЭХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. КОТОВА Фёкла Терентьевнае—Кабанскын аймагай «1-ое Мая» колхозой колхознипа.

2. РЖЕНЕВА Агафья Егоровнае—Кабанскын аймагай Тимлюй тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

3. СОРОКОВИКОВА Акулина Григорьевнае—Түнхэнэй аймагай «Большевик» колхозой колхознипа.

Найман хүүгэдые түрэhэн ба хүмүүжүүлhэн эхэнүүдые

«ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 2-ДОХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. ВЯТКИНА Ульяна Павловнае—Кабанскын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой колхознипа.

2. ЕВСЮНИНА Евдокия Филипповнае—Кабанскын аймагай «1-ое Мая» колхозой колхознипа.

3. ИГНАШКЕЕВА Гарма Дагбаевнае—Түнхэнэй аймагай «ОСО» колхозой колхознипа.

4. ИЗЮРЬЕВА Анна Ивановнае—Байкало-Кударын аймагай «1-ое Мая» колхозой колхознипа.

5 КОЧУНАС Ольга Васильевнае—Улан-Удэ городой СУРП-ын дэргэдэхи ОРС-ын бухгалтер.

6. ПЕРМЯКОВА Крестинья Герасимовнае—Түнхэнэй аймагай «Большевик» колхозой колхознипа.

7. ТУГАРИНА Анна Тимофеевнае—Кабанскын аймагай Харауз посёлкын гэрэй эзэн эхэнэр.

Долоон хүүгэдые түрэhэн ба хүмүүжүүлhэн эхэнүүдые

«ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 3-ДАХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. АЛЕКСЕЕВА Маланья Кондратьевнае—Улан-Удэ городой Пригородно районой гэрэй эзэн эхэнэр.

2. ЗАНДЕЕВА Шайжат Бахаевнае—Түнхэнэй аймагай «Улан-Тори» колхозой колхознипа.

3. КОБЫЛКИНА Акулина Андреевнае—Кабанскын аймагай «1-ый Краевой съезд Советов» колхозой колхознипа.

4. КУЗНЕЦОВА Акулина Александровнае—Кабанскын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхознипа

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Партийна ажабайдал

Партийна һургуулиин заняти дүүрэбэ

Үнгэрэгшэ 1944 оной һүүлээр ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой дэргэдэ үдэшын сагта хүдэлмэрилдэг партийна һургуули нээгдэһэн байгаа. Эндэ һурагшад болбол 100 часай программаар «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс», «Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайн тухай» нүхэр Сталинай түүхэтэ зохёолнуудые шудалжа дүүргэбэ. Тус һургуулиие 20 коммунист, 2 комсомолец дүүргэжэ гараба.

Тэрээнһээ гадна, партийна һургуулида һурагшад партийно-советскэ байгуулалта тухай 15 час, политическэ карта тухай материалнуудые 20 часай туршада шудалһан байха юм. Мүн томохон колхозууд ба МТС-эй дэргэдэ 18 политһургуули эмхидхэгдэһэн байгаа. Мүнөө тэдэнэрэй 6 һургуулида занятинь дүүрэбэ. Хамта дээрээ 277 хүн һуража байна. Эдэнэрэй диилэнхи хубинь коммунистнууд ба комсомолецууд болоно. Эдэ һургуулинуудаар занятинь бурят-монгол хэлэн дээрэ үнгэргэгдэбэ. Олонхи һургуулинууд өөһэдынгөө занятиие эмхитэйгээр үнгэргэжэ, үзэһэн темэеэ муу бэшээр шудалһан ба шудалжашье байнад.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин дэргэдэ байгуулагдаһан политһургуулиин хүдэлмэри илангаяа эмхитэйгээр үнгэргэгдөө. Политһургуулие хүтэлбэрилэгшөөр партиин айкомой пропагандист нүхэр Б. Цоктоев хүдэлмэрилжэ, өөрынгөө урда табигдаһан зорилгые һайнаар дүүргэжэ шадаба. Һурагшадай зүгһөө жаяг заршам эбдэхэ гү али занятидаа хүндэгүй шалтагаанаар ябадаггүй баримтанууд эндэ байгаагүй. ВКП(б)-гэй членүүд Ш. Аюшеев, Я. Ринчинова, Т. Халзанов, Д. Очиров болон бусад политһургуулие «отличнэ» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр дүүргэбэд.

Манай аймаг соо эмхидхэгдэһэн 18 политһургуулинуудта «Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайн тухай» нүхэр Сталинай ном шудалагдажа дүүрээд, мүнөө немецкэ империализмын үгэ дуугүйгөөр капитулировалһан тухай гаргагдаһан түүхэтэ материалнуудые шудалхаһаа гадна, үзэһэн темэнүүдээ дабтажа байна. Тэрэшэлэн ВКП(б)-гэй историие шудалхын түлөө байгуулагдаһан 24 кружогой занятида 252 хүн хабаадалсана. «Улаан Удунга» колхозой парторганизациин дэргэдэ байгуулагдаһан кружогой хүдэлмэри илангаяа һайнаар, эндэхи бүхы коммунистнуудай эдибхитэй хабаадалгатайгаар үнгэргэгдэнэ. Хамта дээрээ 11 коммунист, 8 комсомолец, 4 партийна бэшэ большевигүүд һуража, мүнөө партиин историин 8-дахи бүлэгые шудалжа байха юм.

Аймагай ажаүйлэдбэриин ба түмэрзамай предприятинуудай партийна организацинуудай дэргэдэ бии болгогдоһон 19 кружогой хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Үнгэрэгшэ үбэл-хабарай туршада эдэнэр арайхан гэжэ «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсын» 5—6 бүлэгые шудалбашье һаа, зунай үедэ өөһэдынгөө хүдэлмэриие ехэхэн һулаpуулаад байна. Мүн партиин историие тус тустаа шудалха ябадал хангалтагүй. Политическэ темэтэй хөөрэлдөөнүүд, элидхэл болон лекцинүүд саг үргэлжэ үнгэргэгдэнэгүй. Партиин айкомой дэргэдэхи лекторскэ группын 29 лекторнууд үбэл-хабарай үедэ аймагай колхозууд болон ажаүйлэдбэриин предприятинуудаар 180 гаран лекци ба элидхэлнүүдые уншабашье һаа, политһургуулинуудта болон кружогуудта зорюулжа тусхай темэтэй лекцинүүдые тон үсөөн уншаһан ябадалые тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

ВКП(б)-гэй обкомой XIX пленумэй шиидхэбэриин дүүргэлтые шалгажа, энэ хүдэлмэриие үгы үнгэрөөрынь һайжаруулха тухай хэмжээ-ябуулгануудые абажа байнабди.

Б. ГЫЛЫКОВ,
ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша.

„Авангард“ колхозой уһалуури дээрэ

Хүхэ ногоондо бэлшэн, садатараа элеэлжэ уһалаад тэнюунээр амаржа байһан һүрэг үхэрнүүд, дээрэхи зураг дээрэ харагдана. Тарбагатайн аймагай «Авангард» артелиин малшад бэлшээридээ ойрохоно иимэ һайн уһалуури түхеэрэхын түлөө горьтойхон эролдолго гаргаба. Тэрэнэй ашаар бүхы малынь урадхуул һайхан уһа дуратай сагтаа садатараа уудаг болоо.

Дурсагдагша артелиин малшад үбэлжэлгэ амгалан тайбанаар үнгэргөөд байхадаа, адуу малаа зундаа һайнаар харууһалжа, тобир тарган болгохо хэрэгтэ хормэйгоо шуужа оролсонхой.

Бүхы фермэнүүдэйнь мал бүлэг бүлэгөөрөө бэлшэдэг. Мал адуулдаг колхозникууд бэлшээрөө зүбөөр хэрэглэнэ. Тэдэнэр һаамхай үнеэдээ һүтэй болгохын зорилгоор, эгээл шэмэтэй ба һайн ногоотой газараар адуулдаг, саг соонь уһалдаг юм.

Һайн уһалуури гээшэ угаа ехэ удхашанартай. Халуунда ангажа үндаа хүрэжэ ябаһан мал ямаршье тэжээл эдибэл тэсэхэгүй муудаха байна. Тиимэдэ колхоз бүхэн һайн уһалуури түхеэрхэ зорилготой.

Гүнзэгы таһалдалтай колхоз

КЯХТА. (Телефоноор абтаба). Усть-Киранска сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз хабарай тарилгые таһалдуулха түхандань хүргэжэ байна. Яровой тарилгаяа аяар мүнөө хүртэр хахадлаашьегүй байһаниинь энээниие батаар гэршэлнэ. Иимэ ехээр хожомдожо байһан шалтагааниинь юуб гэхэдэ, колхозникуудай ажалай жаяг заршам һулаар табигдаһан, мори унаануудай хүсэд хэрэглэгдэдэггүй дээрэһээ ехэнхидээ болоно. Тарилгада орохоһоо урид мори унаагаа амаруулжа шадал һайнтай болгоогүй байһан ушарһаа хүндэ хүшэр ажалда ябадаг моридынь үргэлжэ эсэдэг байха юм.

Байгуулагдаһан графигаа саг соонь дүүргэдэг бригада, звено ба колхозникууд эндэ тон хомор. Олонхи плугшад, борнойшодынь тарилгада ороһонһоо хойшо үдэрэйнгөө нэрмэ дүүргэнэгүй.

Тус колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг Кяхтын МТС-эй тракторист нууд али бэлохо шалтагаан дурсаад, үргэлжэ миил байдаг заншалтай. Энэ бригадын трактористнууд техническэ харууһа саг соонь хэдэггүй дээрэһээ тракторнуудаа үдэр бүри эбдэжэл байдаг.

Тарилгада ябагшадай дунда социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдэһэн нэрэтэй болобошье, тэрэнэй дүн гаргагдангүй хооһон саарһан дээрэ үлэдэг байха юм. Полевой хүдэлмэриин үедэ колхозой жаяг заршам хазагайрүүлжа, тарилгые хойшо татаһан гэмтэ нюурнуудта энэ гэхэ хэмжээн абтадаггүй.

Колхозой түрүүлэгшэ Мостэвской гэгшэ тарилгые түргэдхэжэ, гүрэнэй түсэб дүүргэхөөр шухала хүтэлбэри үгэжэ шадаагүй байһаар.

Илалтын жэлэй тарилгые иимэ болошогүйгөөр унжагайрүулжа, эгээл һайн сагаа бараха гээшэ гэмтэ ябадал мүн. Тиимэдэ Кяхтын аймагай партийна, советскэ, газартаряалантай органууд тус колхозой тарилгые таһалдуулжа байһан гэмтэ нюурнуудта зэхихэ хэмжээ абаха уялгатай.

А. БАЛЬБУРОВ.

Хүдөө ажалай стахановецуудай слет

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефоноор абтаба). ВКП(б)-гэй айкомой бюро ба аймгүйсэдкомой тогтоолоор аймагай бүхы колхоз ба МТС-үүдээр хүдөө ажалай стахановецуудай слёт үнгэргэгдэжэ байна. Слёдто суглараһан түрүүшүүл хабарай тарилгын зарим дүнгүүд ба пар хахалха, үбһэхуряалгада бэлэдхэхэ, тэрэниие үнгэргэхэ зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэнэ.

«Коминтерн» колхоздо болоһон слёдто хабаадагшад дээрэхи асуудалаар колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бамбаровай элидхэл зүбшэн хэлсэһэн байна. Эндэ суглараһад пар нэгэ дахин хахалха түсэбөө 15—16 хоног соо дүүргэхэ, үбһэхуряалгада июниин 15 хүртэр хүсэд бэлэн болохо мэтын уялганууудые абажа тусгаар тогтоол гаргаа. Мүнөө энэ колхозой бригаданууудһаа бүридэһэн хоёр звено тарилгын хойноһоо харууһалжа эхилэнхэй.

1944—45 онуудай адуу малай үбэлжэлгын дүн ба зунай бэлшээри эмхидхэхэ тухай колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Дармаевай элидхэл хоёрдохи асуудал бэлгоп хэлсэбэ. Эндэхи малажалай түрүүшүүл хүдэлмэриингөө дүршэл шадабари тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэлдөө. Тэрэшэлэн эдэнэр «Красная Селенга» газетын хуудаһан дээрэ толилогдоһон Жаргалантын ба Дээдо-Бүхэнэй сомонуудай малшадай хандалгые зүбшэн хэлсэжэ һайшаагаад, тэдэнэрэй уряалаар социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, колхозно һүрэг малаа зунай үедэ оролдосотой һайнаар адуулан харууһалжа, ашаг шэмыень арьбадхаха шухала хэмжээнүүдые хараалба.

Удаань тус колхозой тариан ба малажалай түрүүшүүл шан абаба.

Тамчын сомоной Молотовой, «Коммунизм» ба бусад колхозуудаар болоһон слёдто суглараг шад хүдөө ажалай 1945 оной жэлые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэмжээнүүдые хараалһан уялганууудые абажа, социалистическэ мүрысөөндэ үргэнөөр оролсобод.

Сэл. ШАРАПОВ.

„Бурят-Монголой Үнэнэй“ материалаар хэмжээ абтаба

Зэдын аймагай Буденныйн нэрэмжэтэ колхозой бригадир нүхэр Вершинин аймагай газарай таһагта худал мэдээ үгэнэ гэжэ манай газетэдэ бэшэгдэһэн байгаа. «Энэ баримта шалгалтаар зүб гэжэ тодороо. Аймагай гүйсэдхэхэ комитет нүхэр Вершининдэ уридшалан һануулаа хэмжээ абаа» гэжэ Зэдын АЗО-е даагша дуулгана.

* * *

Манай газетын энэ оной майн наймаанай номерто «Хориин МТС-эй гол дутагдалнууд» гэжэ томохэн статья гараһан байгаа.

«Хориин МТС-эй хүдэлмэри тухай асуудал ВКП(б)-гэй айкомой бюро дээрэ тусгаар зүбшэн хэлсэгдээд, хабарай тарилга дээрэ хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байһанайнь түлөө МТС-эй директор нүхэр Далбаевта, парторганизациин секретарь нүхэр Иреновта партийна хэмжээнүүд абтаба» гэжэ партиин Хориин айком мэдээсэнэ.

Эртын сэбэр пар—үндэр үргасын үндэһэ һуури мүн

Д. ЛЕСИК,
БМАССР-эй Наркомземэй главна агроном

Манай республика сөө бороо хура дутамагаар ородог, тарялангайнай газар дээрэ буртаг үбһэн ургадаг гээшэ. Тиимэһээ сэбэр пар хадаа угаа ехэ удхашанартай байна.

Пар багаар хахалагдаһан ба тэрэнэй элдүүрилгын шанарай муудаһан дээрэһээ һүүлэй жэлнүүдтэ республикын колхозуудай ургаса ехээр доошоо ороһон байгаа.

Зүгөөр пар гээд лэ ургасада хүсэд һайн нүлөө үгэжэ шададаггүй юм. Хэрбээ тэрээниие дан орой, тэрэ мүртөө муугаар хахалжа, зунай үедэ хүсэд элдүүрилээгүй һаа, буртаг үбһэнэй һуури болохо байна. Гэбэшье, республикын олонхи аймагууд үнгэрэгшэ жэлдэ пар хахалха хүдэлмэри оройтуулжа эхилһэн байха юм. Хахалагдаһан парай саашанхи элдүүрилгэ хүсэд хэгдээгүй, дахяад хахалагдаагүй байһан дээрэһээ пар болбол буртаг үбһэндэ ехээр дарагдажа хатаһан байна. Баргажанай, Зэдын, Кяхтын, Кударын аймагууд пар хахалха түсэбөө оройдоо 50—70 процент дүүргэһэн юм. Мүнөө болоходо эдэ аймагуудта тэрэнэй хэйшолон тудажа, хабарай тарилга ехээр унжагайрүүлагдажа байна гээшэ.

Манай эндэхи эрхэ байдалда имагтал хоёр дахин хахалагдаһан пар ургаса ехээр дээшэлүүлдэг болоһониинь мэдэгдэбэ. Пар хахалха ба тэрэнэй хойноһоо харууһалха талаар үнгэрэгшэ жэлдэ тохёолдоһон эдэ ехэ алдуунуудые дахяад дабтажа ябашье бэлохогүй байһыень мэдэһэн түрүү колхозууд хабарай тарилга амжалтатайгаар үнгэргэхэтэеэ нэгэн доро, параа хахалжа эхилэнхэй. Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз майн 30 хүртэр—230 гектар, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз—180 гектар пар эрхим шанартайгаар хахалһан байна. Зүгөөр, иимэ колхозууд республика дотор тон үсөөхэн байһаниинь гэмшэлтэй.

Зарим аймагуудай газартаряалангай органуудай хүтэлбэрилэгшэд, колхозуудай түрүүлэгшэнэр, МТС-үүдэй агроном ба директорнууд хабарай полевой хүдэлмэриин дүүргэлтые пар хахалха ябадалтай зохилдуулхые хүсэдэггүй, хоорондонь забһар гаргадаг заншалтай байха юм. Иимэ ябадалнуудта нютаг бүхэндэ эсэс табиха хэрэгтэй.

Хабарай тарилгын хүдэлмэринүүдһээ сүлөөлэгдэһэн трактор ба морин плугууд тэрэ дары пар хахалха хүдэлмэридэ оруулагдаха болоно колхоз ба МТС-үүдэй олонхид тарилгые бүри мүһэн дүүргэхээ хүлеэнгүйгөөр пар хахалжа эхилхэ ёһотой. Зарим колхозууд тарилгын хүдэлмэриие дүүргээшьегүй байгаа һаа, тэрээндэ һаад болохогүйгөөр хараалжа хүдэлмэришэ хүсэеэ парта табиха байна.

ВКП(б)-гэй обкомой бюро болбол «Республикын колхозуудаар пар хахалалгын ябаса тухай» асуудал зүбшэн хэлсэжэ, энэ хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэжэ байһые тэмдэглээд, тарилгын дүүргэлтэ ба пар хахалалга хоёрой хоорондо ямаршье забһар гаргангүйгөөр пар бэлэдхэлые энэ дары эхилхэ ябадал хангахыень аймагуудтахи партийна, советскэ органууд ба МТС-үүдэй директорнуудые уялгалаа. Энэ тогтоолоор аймаг бүхэндэ пар хахалха табан үдэрэй даалгабари тогтоогдоһон ба тэрэ хүдэлмэридэ ябаха трактор, морин плугуудай тоо тодорхойлогдоһон байна. Аймагуудтахи газартаряалангай органууд ба колхоз МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд, агрономууд энэ тогтоолые бодотоор бэелүүлэн, пар бэлэдхэхэ табан үдэрэй даалгабари хаа-хаанагүй дүүргүүлхэ уялгатай.

Пар бэлэдхэхэдээ имагтал тооной түлөө бэшэ, харин эрхим шанарай түлөө эрид шангаар тэмсэхэ ябадал зайлашагүй. Хяаг үбһэгүй сэбэр полиие нэгэдэхеэ 18—22 сантиметр гүнзэгыгөөр хахалха ёһотой. Хэрбээ иимээр хахалагдахагүй участогай байбал, түрүүн хахалагдаһан хирынь гүнзэгыгөөр хахалха шухала.

Газарай хүрьһэндэ шииг пойто барихын тулада хахалхынгаа хажуугаар борнойлхо хэрэгтэй. Пар иимээр хахалхада газарай хүрьһэнэй дээдэ талада ургажа байһан буртаг үбһэн үндэһөө алдажа ухэдэг юм. Хяаг үбһэндэ дан ехээр баригдаһан участогай парые түрүүшынхеэ хяагай үндэһэнэй хирээр 12—15 сантиметр гүнзэгыгөөр хахалхада болоно. Иимэ участок хахалһанайнгаа һүүлээр хяаг үбһэнэй үндэһые пуржинатай культиватор ба драпачаар һайтар һампаад борнойлхо ёһотой. Тиигээд морин ба гар тармуураар хяаг үбһэнэй үндэһые тармажа обоолоод галдаха шухала. Хэрбээ хуурай халуун үдэр байгаа һаань буртаг үбһэнэй үндэһэтэй шоройн хатахые хүлеэгээд, һүүлээрнь борнойгоор шүүрдэн суглуулхада амархан байдаг. Иимэ участогые эрхэ бэшэ 18—20 сантиметр гүнзэгыгөөр дахин хахалха хэрэгтэй.

Аргал шэбхэ тараан зөөхэ ба нэгэн жэгдээр бутаргаха хүдэлмэри хахалха үдэртөө хэхэдэ һайн. Хэрбээ тиигээгүй һаа аргал шэбхэ хатажа азот гэдэг үнэтэ юумэеэ гээдэг байна. Ороһото культура тариха газарта аргал шэбхэ оруулха нормо гектарта 25—30 тонно байха байна. Аргал шэбхэ эдхаһан участогай парые үрһэнэй участок болгон хэрэглэхэ хэрэгтэй. Парые загуун болгон далантуулангүйгөөр хахалаад, удаань эрхэ бэшэ захыень хахалха шухала. Ябашье түхэреэлүүлжэ тойрон хахалжа болохогүй. Пар хахалхада юрэнхыдөө табан анзаһатай плуг хэрэглэгдэдэг юм. Элүүр газар ба залог хахалхадаа плугуудые үрхахи хүтапатайнь хэрэглэхэ ёһотой.

Нэгэдэхи рядай хахалалга гээшэ зүбхэн лэ пар бэлэдхэхэ хүдэлмэриин эхиниинь болохо юм. Энээнэй шиидхэхы хүдэлмэри зунай туршада парай хойноһоо харууһалха ябадал болоно. Парые хододоо бамбагар ба буртаг үбһэгүй сэбэр байлгаха хэрэгтэй. Парай түрүүшын ба хоёрдохи хахалалгын хоорондохи үедэ культиваци, борной хэхэ шухала. Ехээр бороо ороһоной ба газарай хүрьһэнэй хальһатаһанай һүүлээр, парай участогые хүнделэн борнойлхо хэрэгтэй. Хяаггүй газар дээрэ буртаг үбһэнэй гараад байгаа һаа, лапчата культиваторaар культиваци хэжэ борнойлхо байгаа. Мүн иимэ участогууд дээрэ дисковани хэхэдэ һайн байдаг. Хяагтай участок дээрэ ябашье дисковани хэжэ бэлохогүй.

Эртэ хахалһан парые хоёрдохёо хахалхадаа августын 15—20-һоо оройтонгүйгөөр дүүргэхэ бодолтойгоор июлиин һүүлшын хахадта эхилхэ хэрэгтэй.

Намарай тарянда зорюулһан парта онсо анхарал табиха байна. Иимэ участок нэгэдэхеэ хүсэд гүнзэгыгөөр хахалаад, культиваци ба борной хэжэ бүхэли зунай туршада сэбэрээр байлгаха шухала. Намарай тарянда зорюулагдаһан пар дахин хахалха хэрэггүй. Олон жэлэй дүршэл дээрэһээ харахада манай республикын эрхэ байдалда шэнээр хахалһан бамбагар шоройтой газарта хэһэн намарай тариан гол түлэб үхэдэг, эртээр бэлэдхэгдэһэн аад, ябтарһан шоройтой газарта тариһан намарай тариан һайнаар үбэлжэжэ, һайн ургаса үгэдэг байна.

Пар бэлэдхэхэ түсэб дүүргэхэ ябадал хабарай тарилга шэнги гүрэнэй шухала хэрэг мүн. Тиимэдэ пар бэлэдхэхэ хүдэлмэри богони болзор соо эрхим шанартайгаар үнгэргэжэ, саашанхи харууһынь һайжаруулан, 1946 ондо үндэр ургаса хуряаха бата бэхи һуури табия!

ХИЛЫН СААНА

Советско-американска харилсаанууд тухай асуудал тушаа США-гэй конгрессын бүлэг членүүдэй хэһэн пресс конференци

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Прогрессивнэ демократууд болохо Коффи ба Делеси гэгшэдэй хүтэлбэри доро түлөөлэгшэдэй палатын бүлэг членүүд болбол гүрэнэй секретариин уялгые дүүргэжэ байһан Грю гэгшэдэ барюулһан бэшэгээ хэблэл газетэнүүдэй түлөөлэгшэдтэ дамжуулхын тулада пресс-конференци эмхидхэһэн байгаа. Хоёр союзникуудай хоорондо гаража болохо арсалдаануудые шиидхэн һайжаруулха тушаа Рузвельтын политикаһаа Холбоото Штадууд хэлбэрһэн байна гү гэһэн асуудал энэ бэшэг соо табигдана. Мүн тэрэшэлэн Зүүн Европо тухай Рузвельтын политикаһаа США хэлбэрбэ гү, Холбоото Штадууд хадаа Англиин гадаада политикые дахажа ябана гү, баһа Советскэ Союзда эсэргүү блогто оролсоогүй гү гэһэн асуудалнууд табигдаһан байха юм.

Эдэ асуудалнуудые бүрүүшөөн Грюгэй үгэһэн харюунууд тухай мэдээсэхэ зуураа, Делеси болбол Холбоото Штадууд болон Советскэ Союзай хоорондо ямаршье арсалдаанууд гараагүй юм гэжэ Грю тусгаар тэмдэглэбэ гэһэн байна. Тэрэ хадаа Холбоото Штадууд болон Советскэ Союз бэе-бэедээ харша болохо ябадалые гаргажа болохогүй гэжэ мэдүүлбэ.

Корреспондентнүүдэй асуудалнуудта харюусаха зуураа, Коффе болбол Холбоото Штадууд хадаа Англиин политикые дахажа ябана бэшэ гэжэ Грю сохом лаблан хэлэбэ гэһэн байна.

Польско правительство тушаа Ялтинска хэлсээниие тайлбарилан ойлгуулхада гараһан арсалдаан тухай хэлэхэ зуураа, Холбоото Штадууд иимэ позици барималтална гэжэ Грю мэдүүлһэн байна гэбэл: тус хэлсээн хадаа Лондондо байгаа польско эмигрантска правительствын членүүдые хабаадуулха гэжэ хараалаагүй юм, Миколайчек гээшэ тэндэ дурсагдаһан имагта гансал Лондонско поляк болоно. Холбоото Штадууд болбол Польшодо үнэхөөрөө зоной һунгаһан польско правительство байгуулхые хүсэнэ гэбэ.

Гүрэнэй департаментын зургаанда үнэхөөрөө антисоветскэ үзэлтэй хүнүүд бии байһан тухай дурсаха зуураа, Коффе болбол эрод союзнигые доромжолон гүрэнэй департаментын түлөөлэгшэдэй хэлэдэг үгэнүүдые дуулахаһаан арад зомнай хашардаг болоо гэжэ конгрессын членүүд Грюдэ мэдүүлһэн байгаа юм гэжэ хэлэбэ. Дэлхэйн түрүүшын дайнай һүүлээр Советскэ Союзда эсэргүүсэһэн интервенцидэ Холбоото Штадуудай хабаадалсаһан ябадал хадаа американска түүхэ домог дотор тон эшхэбтэр муухай мэнгэнь болоно гэжэ Коффе хэлэбэ.

Корреспондентнүүдэй асуудалнуудта харюусаха зуураа, Делеси болбол бүхы дэлхэйн профсоюзна конференциин делегадууд тушаа баримталһан үзэлэйнь түлөө Сан-Франциско да болжо байгаа конференци дээрэхи США-гэй делегациие критекэлһэн байгаа.

СИРИЯ БА ЛИВАНДА БОЛОЖО БАЙҺАН СОБЫТИНУУД ТУШАА

ЛОНДОН, июниин 6. (ТАСС). Афи агентствын мэдээсэхэнь хадаа, июниин 5-ай үдэр Французска министрнүүдэй соведэй заседани дээрэ гадаада хэрэгүүдэй министр Бидо гэгшэ Левантын оронуудта тохёолдоһон байдал тухай элидхэл хэлэбэ. Английска сэрэгүүдэй ерэһэнэй һүүлээр тэндэ, тубхын түрүүндэ, Дамаскада зарим нэгэн ушаралнууд үзэгдэбэ гэжэ Бидо тэмдэглэһэн байна. Английска хуули захиргаанай сэхэ хабаадалгатайгаар французска сэрэгүүдэй һэргээн байгуулһан гүрим журам хадаа дахяад эбдэржэ, мүнөө 12 дахин элдэбын ушарал болоно, тэрээн дээрэһээ хүнүүдэй алагдаһан ба шархатаһан тухай мэдээсэл абтаба.

Гадаада хэрэгүүдэй министр болбол Левантын оронуудһаа французска мэдээсэлнүүдые дамжуулан ябуулхань бэрхэтэй байһан тухай министрнүүдэй соведтэ мэдээсэбэ. Французска корреспондентнүүдэй дамжуулжа байһан телеграммуудынь ехэнхидээ ливанска гү, али английска цензурада баригдана.

Правительство болбол уласхоорондын хани барисаанай хирэ зэргээр ба энээндэ хабаадаха гүрэнүүдэй туһаламжатайгаар дутын востогой хамаг бүхы проблемэнүүд табан агуу ехэ державануудай конференци дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ ушартай гэжэ дурадхаһан байна.

НЭГЭДЭМЭЛ НАЦАНУУДАЙ КОНФЕРЕНЦИДЭ ДАНИ УРИГДАБА

САН-ФРАНЦИСКО, июниин 5. (ТАСС-эй спецкорр). Конференциин гүйсэдхэхэ комитет болбол Нэгэдэмэл нацануудай конференцидэ хабаадалсахаар Даниие уриха гэһэн нэгэн һаналтай шиидхэбэри гаргагдаба гэжэ хуулитаар мэдээсэнэ.

ГИТЛЕРОВСКЭ ГАУЛЕЙТЕР ВАГНЕР ГЭГШЭ БЭЕЭ ХОРОЛОН АЛАБА

ПАРИЖ, июниин 7. (ТАСС). Франс Пресс гэжэ агентство болбол урдань Эльзаста гитлеровскэ гаулейтер байһан Вагнер гэгшэ мэнэ һаяхан генерал Делатр де Тассиньиин сэрэгүүдээр баригдажа Парижда түрмэдэ хаагдахаар абаашагдаһан аад, тэндэ бэеэ хоролон алаба гэһэн мэдээсэлые дамжуулна.

НОРВЕГИИН КОРОЛЬ ЭХЭ НЮТАГТАА БУСАБА

ЛОНДОН, июниин 7. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулхань хадаа, Норвегиин король Хокен гэгшэ үсэгэлдэр Англиһаа Норвегидэ бусахаар мордобо гэнэ.

БРАЗИЛИ БОЛБОЛ ЯПОНИДО ДАЙ СОНОСХОБО

ЛОНДОН, июниин 6. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулхань хадаа, Бразилиин президент Варгас гэгшэ Бразилиин болон Япониин хоорондо дай соносхогдобо гэһэн декрет дээрэ гараа табиба.

ЛАВАЛИИЕ БАРИЖА ҮГЭХЭ ТУХАЙ АСУУДАЛ ТУШАА

ПАРИЖ, июниин 6. (ТАСС). Мадридын элитэ тушаалтанай сохом лаблан хэлэһээр хадаа, испанска хуули захиргаан болбол Лавалиие французска засагаархиндаа барижа үгэхэ тухай шиидхэбэриие «гол түлэб» баталан абаба гэжэ Франс Пресс агентство мэдээсэнэ. Зүгөөр Лавалиин хэзээ, хаана ерэһэн тухай ямаршье мэдээсэл үгтэхэгүй юм гэжэ хэлэгдэнэ.

МАЙДАНЕКДАХИ ҮХЭЛЭЙ ГИТЛЕРОВСКЭ ЛАГЕРИИН НАЧАЛЬНИК АРЕСТОВАЛАГДАА

ВАРШАВА, июниин 6. (ТАСС). Польско Республикын аюулгүйе сахиха органууд урдань Майданекта үхэлэй лагериин начальник байһан Пауль Гоффман гэгшые барижа арестовалба гэжэ варшавска радио мэдээсэнэ.

ДАНИДА ГЕРМАНСКА СЭРЭГҮҮДЭЙ КОМАНДАЛАГША БАЙҺАН ЛИНДЕМАН ГЭГШЭ АРЕСТОВАЛАГДАА

ЛОНДОН, июниин 3. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулһанай ёһоор, Фюн арал дээрэ бишихан гэртэ хоргодожо байһан германска генерал Линдеман гэгшэ июниин 1-дэ арестовалагдаба. Линдеман болбол Данида германска сэрэгүүдые командалдаг байгаа. Олониитын һанал бодолой ёһоор, Линдеман хадаа эзэмдэлгын һүүлшын үедэ датчануудта эсэргүү террорэй политикын түлөө харюусаха зэргэтэй байна.

Харюусалгата редакторай орлогшо Д. ЛУБСАНОВ.

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ. ул. Ленина, 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1-80; зам. ответ. редактора—7-89, ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-89, сельского хозяйства—6-03, писем и переводов—6-03 (2 зв.); об'явлений—2-64 (2 зв.).

И—00372. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5.500.